

О Т Ч Е Т
ЗА ДЕЙНОСТТА НА
НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОСВЕТА-1904”
ЗА 2023 год.
С. ПЧЕЛИЩЕ
ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Докладът за дейността на Народно читалище „Просвета-1904“ село Пчелище отчита дейностите на Годишната програма за развитие на читалищната дейност, разработена в изпълнение на чл. 26а от Закона за народните читалища, културния календар, внесените отчети за дейността му през 2023 година.

Българските читалища са живият извор на българския дух и култура през вековете. Там е запалена искрата и пламва огънят на Българското възраждане. Там е мястото, в което се поддържат живи българските традиции, мястото, където децата научават от своите баби и дядовци за бита, културата, прекрасните песни и танци, живите български шевици, където пламва и завинаги остава в сърцата им огънчето на българщината.

Отчетният период обхваща периода от януари до декември 2023 година. Един отрязък от дванадесет месеца, в които местната власт и читалищното настоятелство работихме заедно за това да утвърдим вече изградените дейности, да преосмислим приоритетите, стоящи пред Читалището и неговите форми за реализация и обогатяване на годишната програма и културния календар на читалището. Читалище „Просвета-1904“ продължава своята народополезна дейност за утвърждаването му като естествен център за културно-просветна и творческо-развлекателна дейност. Дейността на читалището е съпричастна с целия обществен и културен живот, който кипи в с. Пчелище и Общината. Под читалищната стряха се проведеха всички значими културно-масови мероприятия и прояви, организирани както от читалищното ръководство, така и от ръководството на общината и други обществени организации на територията на селото ни. Читалището ни винаги е било едно от партньорите на общината в областта на културата. Традиция е да се подготвят и провеждат утвърдени празници и мероприятия. Днес със своята дейност читалището доказва, че е изградено на принципите на доброволност и демократизъм, и че е самоутвърждаващо се културно-просветно сдружение на всички граждани. То е отворено за цялата местна общност и въздейства върху духа и нравствеността, обединява и приютява всички, които желаят да се докоснат до новите достижения на културата. Тук е мястото, където децата и възрастните се занимават с творчество и ползват различни видове услуги, като компютърна, информационна и размножителна техника. За нас винаги е било важно да надграждаме и да си поставяме по-високи цели, а именно- обогатяване на културния живот,

развиване на библиотечна дейност, превръщане на читалището в информационен център, съхраняване на народните обичаи и традиции, развитие и подпомагане на любителското художествено творчество. В съвременните условия читалището участва в характерните за нашето населено място обичаи, песни и танци, и насърчава предаването им към следващото поколение. Чрез самодейните и художествено-творчески групи и състави, читалището защитава достойно своето име. На база на успехите, които са постигнали самодейците за читалището се говори с уважение. През месец януари 2023 година, съвместно с Клуба на пенсионера и инвалида, беше отпразнуван Бабин ден/21.01.2023 г./. Беше пресъздаден ритуала: Обредно поливане на бабата и даряване от жените; Закичване на невестата с китка здравец и наричанията за здраве и берекет.

На 14.02.2023 година – Денят на лозаря „Трифон Зарезан“ беше отбелязан със зарязване на лозето, поливане на корените с вино и наричания за спорна година, плодородни лозя и качествено грозде. Музиката и традициите създадоха невероятно настроение на празника.

Първи март е един от най-любимите празници за малки и големи. С него ние поставяме символично началото на пролетта и прераждането на природата. Облечена като Баба Марта – уредничката на клуба на пенсионера и други жени, участнички в Клуба по приложни изкуства към Читалището, закичиха със собственоръчно направени мартеници служители в администрацията, деца и възрастни в магазините и по улиците. Наричаха и пожелаваха здраве, дълъг живот, изобилие, далеч от лошотия, болести и уроки. Беше подредена и изложба от изработените мартенички в салона на читалището.

На 03.03.2023 година беше отбелязан националният празник с музикална програма и радиопредаване по местния радиовъзел.

Тържество по случай 8-ми март – международния ден на жената. Концерт с участие на самодейни състави от с. Пчелище, с. Церова кория, Драгижево. Традиционна вечеринка с много музика, танци, томбола, награди.

На 25.03.2023 година в центъра на селото беше пресъздаден обичая за Благовещение с прескачане на огън от малки и големи. В България този празник се свързва по-често с идването на пролетта и затова на този ден задължително се яде “нещо зелено”/коприва, спанак, лапад и др./ Поради

това, празникът от центъра беше пренесен в Клуба на кметството, където беше подредена маса със зелени ястия под наслов – „Да се хванем за зелено“. Задължителната за този ден пита, намазана с мед, беше раздадена на всички участници в тържеството. Всичко това беше съпроводено с много музика и всеобщо веселие.

На 05.05.2023 година във връзка с 55 годишнина на ПФА „Искра“ – концерт на ансамбъла.

На 11-ти май 2023 година – Ден на библиотекаря. Литературно четене с децата от ЦРДМ. Библиотекарите са душата на едно от най-важните огнища на просветата и културата, на знанието, въображението и идеите. Това са хората, които се грижат за книгите, подкрепят ги, въвеждат ни в техния свят.

На 20 май 2023 година – детски театрален състав „Буратино“ при НЧ „Развитие“ с. Церова кория представи за жителите на с. Пчелище индийската приказка „Нарът с рубинови зърна“.

На 01.06.2023 год. на площада пред сградата на Читалището организирахме Празник за деня на детето – рисуване на асфалт, спортни състезания, игри и забавления, изложба на рисунки и апликации, а за най-малките – детско парти с аниматор. Всички участници в празника /около 60 деца/ получиха вкусни лакомства и много награди.

На 02.06.2023 година – Ден на Ботев и загинали за Свободата на България – радиопредаване.

На 16.06.2023 година Арт работилница „Дионисий“ при НЧ „Напредък“ – с. Шемшево представи комедията „Брей“.

На 20.06.2023 година - Магичен театър „Фикси“ представи - „Най-интересните фокуси на илюзиониста“. Проектът „Пътуващ магичен театър“ е включен в Културния календар на Община – В. Търново с подкрепа от страна на НЧ „Просвета-1904“ с. Пчелище.

На 24.06.2023 година беше отбелязан и любимия празник на млади и стари – Еньовден. Това е денят, в който различните треви и билки имат най-голяма сила, особено по изгрев слънце. Жените от селото с рано набраните билки, между които задължителното еньовче, изплетоха голям венец. През него минаха всички, за да бъдат здрави през цялата година. Почерпиха се със сладки и задължителния чай, приготвен от прясно набрани билки.

На 29.07.2023 година – Ревю на етерични масла, техните ползи и лечебни свойства.

На 19.08.2023 година – Лятно кино под звездите „В сърцето на Машината“.

На 25.08.2023 год. във връзка с празника на селото се проведе и състезание с велосипеди за деца от 7 до 14 години, като организатори на спортния празник бяха Читалищното настоятелство и Центъра за работа с деца и младежи. Децата играха още мини футбол, шах и билиард.

На 09.09.2023 год. – Държавен куклен театър – гр. Габрово представи за най-малките представители на селото пиесата „Червената шапчица“.

На 31.10.2023 год. – есенна работилничка – изработване на панери от листа, свещници, венци, къщички от природни материали. Направа на есенен декор от тикви, шишарки, есенни цветя, царица – приказен чар в центъра на селото дори и през есента.

За деня на будителите 01.11 – отново беше излъчено радиопредаване – „Да се знае, да се помни, че България е жива“.

На 02.12.2023 година – Коледна работилничка за деца и родители – Да не забравяме прекрасните български традиции и да ги предадем на децата ни.

На 16.12.2023 година в салона на Читалището отново с любимите артисти на Държавен куклен театър – гр. Габрово беше представена пиесата „Приказка за снежинките“, последвана от тържество с много изненади включително раздаване на подаръци от дядо Коледа и почерпка за всички присъстващи.

През 2023 год. самодейните състави към Читалището взеха участия в различни общински, регионални и национални форуми и фестивали.

Групата за обработен фолклор „Зорница“ взе участия :

„Засмяна пролет“ – гр. Килифарево,

„Сладкопойна чучулига“ – с. Присово,

„На сред мегдана в Арбанаси“,

„Петропавловски събор“,

Старопланински събор „Балкан фолк – 2023“ – Приморско,

„Шарено пиле петровско“ – с. Церова кория,

Регионален преглед на музикалното и самодейно изкуство – с. Драгижево,

Традиционен събор на с. Големани.

Танцовият състав „Пчелина“ участва в Общински преглед на танцовото изкуство – гр. В. Търново, „Петропавловски събор“, „Букет от ритми“ – гр. Павликени, „Национален фолклорен събор“ – Рожен.

Читалищната библиотека също е била приоритет на читалищното ръководство. Всяка година читалището заделя пари, според финансовите си възможности за обогатяване на книжния фонд. За нас е важно малкото финансов ресурс да бъде разпределен така, че да стига за обезпечаване на основните дейности в читалището. Техническото оборудване позволява читателските запитвания и търсения да бъдат изпълнявани не само по традиционния заемен начин и в читалня, а да се работи с електронни масиви. Библиотеката предоставя информация на ученици от среден и горен курс, които ползват учебни интернет портали и страници. През 2023 година ни бяха дарени нови книги, поради което не сме закупували други. Материалната база е модерна, многофункционална и със съвременно обзавеждане.

След основния ремонт на сградата през 2011 год. обзаведени с нови мебели са салона на Читалището, гримьорната, библиотеката, читалнята. През тази година обзаведохме още една стая с бюро и мебели за провеждане на заседания на Читалищното настоятелство.

Годишното финансиране на читалището е основно от държавна субсидия и членски внос от членовете. Всички творчески дейности и текущи разходи се обезпечават финансово.

С всичко казано до тук се убеждаваме за пореден път в това, че Читалище „Просвета“ с. Пчелище върви по пътя на утвърждаването си като един мощен информационно-културен институт, за който възрастта и етноса нямат значение. За нас е важно тук всеки да влиза с въпрос и да излиза с отговор, да влиза търсещ и да излиза намерил отговор на своите въпроси. Динамиката на живота в читалището е зададена от нашите потребители, всичко което вършим е с тях и за тях. Ще продължим да се интересуваме и от потребностите на младите хора, за да ги уверим, че институцията Читалище е основна клетка на култура, не само в нашето село, а и в цялата държава.